Riktlinje om besiktning av hund och katt

Riktlinjen framtagen 2018

Det har inkommit en förfrågan till Normgruppen om det kan anses korrekt att använda begreppet ”normalt för rasen” vid besiktning av hund eller katt. Vid valpbesiktning av rashundar finns SKKs intyg med tydliga instruktioner. Används andra intyg, till exempel till vuxna hundar eller blandrashundar, saknas dock medföljande instruktioner. Normgruppen såg därför ett behov av ett förtydligande i form av en riktlinje.

Normgruppen vill lyfta följande aspekter:

Vikten av att iaktta noggrannhet
Vid utfärdande av intyg ska veterinären enligt lag ”iaktta noggrannhet och omsorg” (2 kap 1 § 2 p i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård). Besiktningsintyget utgör ofta underlag för till exempel försäkring, eller beslut om köp. Det är därför viktigt ur ett juridiskt och ekonomiskt perspektiv att det så korrekt som möjligt beskriver djuret och dess hälsotillstånd.

Fokus på hälsa
Som veterinärer ska vi agera med djurets bästa för ögonen. Detta gäller för såväl den enskilda individen samt ur ett större hälsofrämjande perspektiv. Besiktning ska därmed utföras med fokus på hälsa, inte på hur väl en individ följer rasstandard. Att använda begreppet ”normalt för rasen” riskerar att förminska betydelsen av fynd som förvisso är vanliga, eller i enlighet med en viss rasstandard, men som inte främjar djurets hälsa. Ordet normalt signalerar godkänt/bra, och bör därför undvikas i ett sådant sammanhang.

Behovet av att ta ställning
Besiktning kan av många uppfattas som en utmanande uppgift. Genom att notera avvikelser kan besiktande veterinär riskera att hamna i en konfliktsituation med kunden. Detta kan innebära obehag, men det ingår inte bara i en veterinärs skyldigheter att göra så, utan det ska även göras för det individuella djurets och för det långsiktiga djurhälsoarbetets skull. Till exempel gagnar det inte djurets eller djurgruppens hälsa att skriva ”utan anmärkning” på luftvägarna, trots att nosborrarna hos en individ är tydligt knipta. Ett liknande fynd ska alltså noteras, oavsett om det är vad kunden önskar eller om det är vanligt förekommande i rasen. Även Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård har yttrat att ”alla avvikelser från det normala ska noteras i ett besiktningsintyg”, och detta ”oberoende av om något av felen skulle kunna vara att anse som rastypiskt” (beslut nr 75, ärende nr 91/12).
För att lyckas med detta är det kollegiala stödet viktigt. En riktlinje som tydligt uttalar vikten av att ta ställning kan vara ett stöd, liksom den stöttning vi kan erbjuda varandra på arbetsplatser och i andra forum inom kåren.

Normgruppens rekommendation
Begreppet ”normalt för rasen” ska inte användas i samband med besiktning. Det riskerar att bidra till en normalisering av avvikelser som inte gagnar djurets hälsa. Inte heller bör vi skriva ”utan anmärkning” bara för att de fynd vi gör är helt i enlighet med en eventuell rasstandard. Alla avvikelser som ses bör noteras, med djurets bästa för ögonen.

Kontaktperson för riktlinjen:

Sammankallande i Normgruppen